

Revisorernas redogörelse för verksamhetsåret 2023

Under verksamhetsåret 2023 har vi, Täby kommuns revisorer, granskat den verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsens, nämnders samt den gemensamma nämnden Södra Roslagens Miljö- och hälsoskyddsnämnds ansvarsområden. Vi har även genom utsedd revisor granskat Käppalaförbundet. Utgångspunkten för granskningen har varit att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen inom nämnderna har varit tillräcklig.

Revisorer för granskning av 2023 års verksamhet har varit:

Lars Nordin, ordförande
Malin Forsberg Helgesson, vice ordförande
Daniela Strömberg
Bo Klasmark
Urban Thornberg
Renate Minas
Eva Fogelquist

För fullgörande av revisionen har vi biträtts av KPMG.

Granskningen av Täby Holding AB och Täby Fastighets AB har utförts av lekmannarevisorerna Lars Nordin och Malin Forsberg Helgesson, sakkunnigt biträde samt av auktoriserad revisor från KPMG.

Granskningen av den gemensamma nämnden Södra Roslagens Miljö- och hälsoskyddsnämnd har utförts av Lars Nordin och Malin Forsberg Helgesson samt av revisorer från KPMG. Under året har två möten ägt rum med bl.a. nämndordförande, verksamhetschef och utsedda revisorer från Vaxholms stad.

Malin Helgesson Forsberg har granskat Käppalaförbundet.

Kommunrevisionen utförs på kommunfullmäktiges uppdrag av förtroendevalda revisorer med biträde av sakkunniga revisionskonsulter inom ramen för gällande reglemente och god revisionssed.

Följande huvudmoment ingår:

- Förvaltningsrevision som granskar verksamhetens måluppfyllelse avseende innehåll och prestanda inom fastställda ekonomiska ramar. Här ingår också uppföljning och utvärdering av verksamhetens organisation med administrativa föreskrifter vad gäller delegation av beslut och rutiner för övergripande kontroll och rapportering.

- Granskning av delårsbokslut, årsredovisning och löpande redovisning.
- Revisorerna har under året följt verksamheten genom handlingar och protokoll från kommunstyrelsen och nämnderna.
- Revisorerna sammanträder ca 10 gånger per år. Möten hålls också löpande med ledande politiker och tjänstemän. Under 2023 har möten hållits med bl.a. kommunfullmäktiges presidium, kommunstyrelsens ordförande och ledande tjänstemän.
- Revisorerna har arbetat efter sin antagna arbetsordning.

Revisorerna fortbildar sig genom deltagande i utbildningar, konferenser m.m.

Under 2023 har följande fördjupade granskningar genomförts:

- Granskning av IT- och informationssäkerhet
- Granskning av kommunens arbete med etik, korruption och oegentligheter
- Granskning av kommunens åtagande gällande Sverigeförhandlingen
- Granskning av ramavtalstrohet
- Uppföljning av 2021 års granskningar

Granskning av bokslut och årsredovisning 2023

Revisorerna har översiktligt granskat bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande (9 §). Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen 2023.

Granskning av IT- och informationssäkerhet

KPMG fick i uppdrag av oss Täby kommuns revisorer att genomföra en översiktlig granskning för att upprätthålla en god informations- och IT-säkerhet. Uppdraget har ingått i revisionsplanen för år 2023. Syftet med granskningen var att granska om kommunstyrelsen och nämnderna bedrev ett systematiskt informationssäkerhetsarbete så att det sker på ett ändamålsenligt sätt.

Den sammanfattande bedömningen utifrån granskningens syfte var att kommunstyrelsen och nämnderna i all väsentlighet bedrev ett systematiskt informationssäkerhetsarbete på ett ändamålsenligt sätt. Bedömningen baserades på att det fanns styrande och stödjande dokument som tydliggör krav på hur arbetet ska bedrivas samt tydliggör ansvar för aktiviteter och åtgärder som behöver vidtas för att informationssäkerhetsarbetet ska vara systematiskt.

Vidare gjordes bedömningen att den kartläggning av risker som görs bidrar till en känedom om sårbarhet och behov av förbättringsåtgärder. Åtgärder har även följts upp och i delar rapporterats till kommundirektör och kommunstyrelsen. Däremot fanns det ett antal förbättringsområden för att informations- och IT-säkerhetsarbetet ska stärkas ytterligare.

Mot bakgrund av bedömningen rekommenderades kommunstyrelsen utifrån deras övergripande ansvar att:

- Aktualisera informationssäkerhetspolicyn och utvärdera behov av riktlinjer för arbetet i enlighet med lämnat uppdrag till kommundirektören.
- Överväga om informationssäkerhetsutbildningar ska vara obligatoriska, samt besluta med vilken regelbundenhet de ska genomföras samt etablera rutiner för att även inkludera nyanställda och nytillträdde förtroendevalda.
- Utvärdera behov av att stärka kommunens förmåga att upptäcka säkerhetshändelser genom bl.a. övervakning och loggar, både avseende tekniska implementationer och att det finns en incidentorganisation och beredskap med tillräckliga förutsättningar att skyndsamt agera på hot och risker.
- Etablera ledningens genomgång i enlighet med anvisningar så att en samlad uppföljning av informationssäkerhetsarbetet finns dokumenterad och rapporteras till kommunstyrelsen.

Vidare rekommenderades kommunstyrelsen och samtliga nämnder att:

- Säkerställa att informationsklassning och riskbedömning har gjorts för de informationstillgångar som hanteras inom respektive verksamhet.
- Utifrån informationsklassning och riskbedömning säkerställa att de skyddsbehov som identifieras följs upp med relevanta säkerhetsåtgärder.
- Säkerställa att utbildningsinsatser regelbundet genomförs för att bibehålla och utveckla en säkerhetskultur och medvetenhet om informationssäkerhetsrisker.

Granskning av kommunens arbete med etik, korruption och oegentligheter

KPMG fick i uppdrag av oss Täby kommuns revisorer att på en översiktlig nivå granska kommunens arbete kopplat till etik, korruption och jäv. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2023. Det övergripande syftet med granskningen var att granska om kommunstyrelsens arbete och interna kontroll av etik, korruption och jäv är ändamålsenligt och tillfredställande.

Den sammanfattande bedömningen utifrån granskningens syfte var att kommunstyrelsens arbete och interna kontroll av etik, korruption och jäv på en översiktlig nivå i allt väsentligt är ändamålsenligt och tillfredsställande.

Det bedömdes att det fanns utarbetade styrdokument i form av rutiner och riktlinjer som på ett tydligt och ändamålsenligt sätt beskriver kommunens hållning avseende det förebyggande arbetet med etik, korruption och jäv. Det konstaterades även att dokumentationens innehåll kommuniceras till berörda parter i form av utbildningar på området. Det bedömdes även att kontroller för att säkerställa rutiner och riktlinjer tillämpades och efterlevs samt att det fanns kanaler för medarbetare att lämna information om misstänkt korruption och oegentligheter i form av ett digitalt formulär. Vidare konstaterades att uppföljning och återrapportering sker till kommunstyrelsen avseende väsentliga risker, förebyggande arbete och inträffade händelser.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderades kommunstyrelsen att:

- Fortsatt stärka det förebyggande arbetet och den interna kontrollen gällande etik, korruption och jäv. Speciellt inom riskutsatta områden.
- Följa upp att utbildningsinsatser sker kontinuerligt för politiker och tjänstepersoner.
- Fortsatt förmedla förhållningsregler och värdegrundsfrågor kopplat till medarbetarskapet och i introduktionen av nyanställda och politiker.

Granskning av kommunens åtagande gällande Sverigeförhandlingen

På uppdrag av oss förtroendevalda revisorerna i Täby kommun har KPMG granskat om kommunstyrelsen bedriver ett ändamålsenligt arbete vad gäller att säkerställa att kommunen kommer att leva upp till de åtaganden som stipulerats i de avtal som tecknats i samband med den s k Sverigeförhandlingen. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2023.

Efter genomförd granskning bedömdes att kommunstyrelsen i allt väsentligt bedriver ett ändamålsenligt arbete vad gäller att säkerställa att kommunen kommer att leva upp till de åtaganden som stipulerats i de avtal som tecknats i samband med Sverigeförhandlingen. Följande rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen för att ytterligare stärka den interna kontrollen och därigenom öka ändamålsenligheten i hanteringen vad gäller de åtaganden som är kopplade till Sverigeförhandlingen:

- Noga följa konjunkturers och marknadens utveckling och vad dessa innebär för kvadratmeterpriser m m. Detta är speciellt viktigt med tanke på de omfattande exploateringsprojekt som ingår i Sverigeförhandlingen.
- Löpande se över kalkyler, tidsplaner och riskanalyser vad gäller de olika exploateringsprojekten som ingår i Sverigeförhandlingen. Det bedöms att det är viktigt att ta hänsyn till förändrade villkor i de olika projektens kalkyler. Kvalitetssäkring ska också ske av dessa. Förändrade tidsplaner har stor betydelse för budget och har även påverkan på likviditet och finansieringen av investeringarna.

- Säkerställa att det internt i kommunen etableras en lämplig projektorganisation som löpande arbetar med till projektet kopplade frågor och ärenden på ett ändamålsenligt sätt.
- Tillse att löpande rapporteringar kring projektets status och dess aktuella frågor framåt i tiden utifrån såväl praktiska, ekonomiska som tidsmässiga aspekter sker till kommunstyrelsen. Det är även viktigt att kommunstyrelsen får tillgång till samtliga till projektet kopplade styrdokument och även möjlighet att komma med inspel till dessa.

Vad gäller rekommendationerna ovan ska dessa beaktas utifrån det faktum att för mycket av den mark som är aktuell är inte kommunen ägare. Kommunen ansvarar för utbyggnaden av den kommunala infrastrukturen. De större riskerna ligger på privata exploatörer.

Granskning av ramavtalstrohet

KPMG fick av oss Täby kommuns revisorer i uppdrag att granska kommunens rutiner kring avtalstrohet. Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen säkerställer att inköp genomförs i enlighet med gällande ramavtal och uppföljning av leverans är tillfredsställande.

Den samlade bedömningen utifrån granskningens syfte var att kommunstyrelsen endast delvis säkerställer att inköp genomförs i enlighet med gällande ramavtal. Vidare bedömdes att kommunstyrelsen i allt väsentligt säkerställer att uppföljning av leveranser är tillfredsställande.

Det bedöms att det, i allt väsentligt, fanns tillfredsställande rutiner och processer för att säkerställa trohet mot ramavtal. Granskningen visade emellertid att kommunstyrelsen inte beslutat om riktlinjer för direktupphandling, vilket bedömdes som en brist.

Kommunstyrelsen bedömdes delvis ha säkerställt ändamålsenliga kontrollaktiviteter avseende trohet mot ramavtal. Efter genomförd dataanalys bedömdes endast ett (persontransporter) av tre inköpsområden påvisa en, enligt bedömning, tillfredsställande trohet mot gällande avtal under granskad period. Genomförd stickprovskontroll visade att det i två av sju avtal inte framgick att uppföljning ska göras. Uppföljning hade gjorts i enlighet med fyra av fem avtal där det framgår att det ska göras. Avtalet som inte följts upp avser ett avtal inom HVB SoL från 2023 som socialnämnden ansvarar för.

Efter genomförd granskning rekommenderades kommunstyrelsen att:

- fastställa riktlinjer för direktupphandling.
- se över möjligheten att stärka den systematiska kontrollen av ramavtalstroheten.
- säkerställa en högre ramavtalstrohet inom inköpsområde HVB SoL samt Vatten- och avfallstjänster.

- säkerställa att det framgår av samtliga avtal att uppföljning ska ske.

Uppföljning av 2021 års granskningar

KPMG fick av oss Täby kommuns revisorer i uppdrag att följa upp 2021 års revisionsrapporter. Syftet med uppföljningen var att studera och bedöma de åtgärder som vidtagits med anledning av revisionens rekommendationer i respektive granskningsrapport:

- Granskning av riktade stadsbidrag.
- Granskning av kommunens digitaliseringsarbete.
- Granskning av kommunens inköp- och upphandlingsarbete.
- Granskning av kommunens budgetuppföljnings- och prognosarbete.

Den sammanfattande bedömningen utifrån uppföljningsgranskningens syfte var att kommunen i allt väsentligt har vidtagit åtgärder med anledning av revisionens rekommendationer. Utifrån resultatet av granskningen lämnades följande rekommendationer:

- Säkerställa att arbetet med att ta fram verksamhetsspecifika rutinerna för hantering av riktade statsbidrag färdigställs
- Säkerställa att planerade utbildningsinsatser genomförs.

Täby 22 mars 2024

Lars Nordin

Malin Forsberg Helgesson

Daniela Strömberg

Bo Klasmark

Urban Thornberg

Eva Fogelquist

Renate Minas